

les classes de hip-hop, que es fan en dues sessions tots els dimarts i dijous amb la Judit Prat. També ha començat el curs de manualitats de la Teresa Ciuró, que ha incorporat noves tècniques, que han agradat molt a les participants -la tècnica de «Sorres», entre altres. A més, és previst tornar a repetir algunes d'aquestes manualitats; així doncs, si algú s'hi vol apuntar, ja s'han obert les llistes per al nou trimestre. A més, hi ha un grup de dotze persones que els divendres al vespre aprenen el funcionament de la màquina reflex de fotografiar, i també a crear les seves pròpies fotos, a mans del fotògraf Jordi Leal. Pel que fa al grup de gent gran, novament ha iniciat les classes de gimnàstica amb la Contxita Montoya. Si algú encara no s'hi ha apuntat i en té ganes, el gener comença un altre trimestre. També es continuen fent les classes d'aeròbic i de manteniment del ViaSport, a càrrec d'en Cali.

La coordinadora d'entitats culturals i esportives d'Avinyó ha organitzat balls al centre cívic aquesta tardor, amb el grup Pep i Vador.

A l'arribada de Tots Sants no poden faltar panellets i castanyes. Al nostre poble, aquest any a primera hora del matí va aparèixer una peculiar castanyera: tot un personatge molt conegut pel poble, el Bussé, que repartia castanyes a totes les persones que trobava pel carrer, el

mercat, establiments públics i alegrava el dia a tots els avinyonencs, i fins i tot va aconseguir sortir al diari intercomarcal Regió7.

El diumenge 3 de novembre, el grup de gent gran d'Avinyó va celebrar la castanyada i, després, la sala on es va berenar coca, xocolata i castanyes es va convertir en un bingo. Cal dir que tothom estava molt concentrat per no perdre's ni un sol número i emportar-se algun regal cap a casa. El dia 1 de desembre es va celebrar el Premi Cultura d'Avinyó, organitzat per la coordinadora. En aquesta ocasió el premi va ser per a l'avinyonenc Joan Casals, per la seva aportació i col·laboració en moltes de les entitats del poble. El grup de campaments l'Esparver, amb molta empena i il·lusió, va organitzar la sortida de tardor al

Mas Saiol de Moià, els dies 30 de novembre i 1 de desembre, amb molta aflluència de nens i nenes amb ganes de passar-s'ho bé. Els mateixos monitors fan tallers per a la canalla, tots els dissabtes a la tarda, de 4 a 6, al centre cívic. El primer trimestre va començar el dia 16 de novembre i durarà fins a l'1 de febrer, tot i que és previst la continuïtat d'aquesta activitat.

Per Nadal és previst exposar al centre cívic els diorames que acuradament s'han preparat a casa, i també s'hi podrà veure el pessebre que amb molta paciència i entusiasme prepara gent del poble. A més, també s'hi exposaran creacions de l'artista Armant Pons.

L'església i els carrers es vesteixen de festa per Nadal i, com no, els ja tradicionals concerts de nades no poden faltar en aquests dies tan assenyalats. Com cada any per aquestes dates, el grup de campaments l'Esparver, amb la col·laboració de la coordinadora, organitza la popular cagada de tió a la plaça, amb la companyia de l'animador Jaume Barri. Esperem que tots els nens del poble participin en aquest esdeveniment tan tradicional i tan nostre. Pròximament podran gaudir de la sortida al Campi qui Jugui, organitzat per l'Ajuntament i amb l'agraïda col·laboració del grup de campaments l'Esparver.

Una vegada més, el dia 31 de desembre se celebrarà el Cap

d'Any infantil a les escoles, i serà el grup De Parranda, de Clara Gavalrà, amb un nou espectacle, l'encarregat d'amenitzar la festa. Després dels nens, però, toca als grans poder gaudir de l'entrada de l'any nou, i enguany ho podem celebrar amb la companyia de Pep

i Vador, després de la mitjanit, també a les escoles. Una vegada estrenat l'any, i gràcies a la comissió de Reis, els grallers d'Avinyó i altres voluntaris i col·laboradors, ens visitarà el carter Reial i, finalment, el 5 de gener tindrem la visita dels Reis d'Orient,

una de les cites més esperades per aquestes dates per a grans i petits.

Lourdes Ferrer

Hisenda

MODIFICACIONS AL PRESSUPOST FINS ARRIBAR ALS 3.377.123 EUROS (561 MILIONS DE PESSETES), XIFRA RÈCORD DE L'AJUNTAMENT D'AVINYÓ

Durant aquests mesos, des de l'últim Garrofi, s'han fet algunes modificacions al pressupost municipal d'enguany per assegurar el finançament d'algunes partides de nova incorporació i ajustar-ne d'altres a la despesa real que tindran a final d'any. Pel que fa a les despeses, les partides més importants que s'han creat o ampliat són:

- Construcció d'una deixalleria: 90.500 euros
- Camí de la Rovirassa 2a fase i camí d'Horta a St. Joan d'Oló 1a fase: 48.861 euros
- Llar d'infants L'Estel: 5.400 euros
- Urbanització Dr. Fleming: 47.820 euros

- Remodelació Passeig: 310.686 euros
- Remodelació consultori: 7.530 euros

Pel que fa als ingressos, aquesta despesa es finançarà de la següent manera (principals partides):

- Subvenció DARP: 36.060 euros
- Subvenció FEDER Passeig: 60.000 euros
- Subvenció Generalitat Ajut Extraordinari Passeig: 30.000 euros
- Contribucions especials Passeig: 145.966 euros
- Contribucions especials Dr. Fleming: 43.038 euros
- Subvenció Generalitat (Junta de Residus): 59.875 euros
- Romanent de tresoreria: 151.855 euros

Amb aquestes modificacions, el Pressupost de l'Ajuntament d'Avinyó per a aquest any 2.002 queda en 3.377.123 euros, que són uns 561 milions de pessetes, i encara resta un romanent de tresoreria disponible de 11.075 euros.

ORDENANCES FISCALS PER AL 2003

En el Ple extraordinari del 24 d'octubre es van aprovar provisionalment les ordenances fiscals per a l'any 2003. Cal dir que la gran majoria s'han mantingut i no s'han apujat. Algunes d'aquestes són molt importants per a la butxaca dels contribuents, com són l'aigua i les escombraries. Les que s'han modificat són les taxes del servei de cementiri, llar d'infants i piscina, que s'apujaran el 3,5% i l'ordenança per prestació del Servei d'Ajut a Domicili, que s'incrementa el 3%, i queda una escala de preus/hora del servei que va des dels 4,34 euros fins a la gratuïtat total, en funció dels ingressos de l'usuari. També s'ha modificat la taxa de llicència d'obres (no, però, l'impost, que queda igual), que ha passat al 0,2% si és obra menor i al 0,5% si és obra major, amb una taxa mínima en els dos casos de 20 euros (abans 30,05 euros).

Genís Borralleras i Coma

Urbanisme

Ja tenim plaça nova

El passat divendres de la Festa Major, el conseller Felip Puig va inaugurar la remodelada plaça Major del nostre poble. Esperem poder gaudir durant molts anys d'aquest nou espai, situat al cor del poble, i sobretot, com no, de les ombres dels arbres i dels bancs, que el converteixen en un lloc ideal per passejar-hi grans i petits. Cal dir que el preu final de l'obra ha estat el mateix que el que es va adjudicar; és a dir, no s'ha hagut d'incrementar, la qual cosa no és freqüent quan parlem d'obres, i menys quan parlem d'obra pública.

A punt de començar les obres al carrer del Dr. Fleming i al Passeig

Com ja es va informar en el darrer Garrofi, ara cal remodelar el carrer Dr. Fleming i el Passeig; per tant, després de ser aprovats els dos projectes i d'haver estat a informació pública, es van aprovar les contribucions especials corresponents al Ple del 27 de setembre, i en el moment d'escriure aquest resum s'està tirant endavant el procediment per procedir a la licitació d'aquestes obres i a la corresponent adjudicació

Els habitatges de promoció pública al solar de les piscines continua endavant. S'aproven la permuta del solar per al local polivalent i el conveni amb l'Incasol

En el Ple de l'11 de juliol es va aprovar la desafectació del solar de les piscines velles com a domini públic per passar-ho a bé patrimonial. Aquest és un

Maqueta dels habitatges de promoció pública al solar de les antigues piscines

requisit jurídic necessari per poder-lo transmetre a títol de permuta a l'Incasol a canvi que aquest construeixi a la planta baixa del solar un local per a l'Ajuntament perquè el destini a usos polivalents i alhora hi construeixi els habitatges de promoció pública. En aquest mateix punt es van raonar i desestimar cada una de les vuit al·legacions que es van presentar durant el període d'exposició pública. En aquest mateix ple es van aprovar la permuta del solar per al local amb una diferència de valors a favor de l'Ajuntament de 25.000 euros i el conveni entre la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge, l'Incasol i l'Ajuntament.

Les millores a la carretera s'amplien a tota la recta del Soler

Pel que fa a la millora de la carretera, podem dir que la segona fase del projecte que correspon al revolt de Salt d'Euga ja s'ha adjudicat a

Excavacions Benjumea, empresa que té previst començar ben aviat. Com que el polígon del Soler serà una realitat properament, l'Ajuntament va demanar a l'Incasol que preparés el projecte d'accés al polígon aprofitant que ara s'havia de fer la millora de la carretera. Segons aquest projecte, després del pont nou de la Gavarresa, s'eixamplaria la carretera durant tota la recta, de manera que l'amplada serà en el punt mig de 14 metres més 1 metre de voral per banda, ja que hi haurà el carrils per entrar i sortir del polígon en els diferents sentits. L'amplada de la resta de carretera que s'arreglarà serà de 7 metres més 1 metre de voral per banda, 9 en total, quan l'amplada actual va dels 5 fins als 5,5, segons els punts.

Genís Borralleras i Coma

Pavelló Poliesportiu

El primer concurs per adjudicar aquesta obra tan important per Avinyó va quedar desert; és a dir, no s'hi va presentar cap empresa interessada. Tal com ja s'ha vist en altres concursos (pont de la Gavarresa, Salt d'Euga...), les empreses grans amb la qualificació exigida per fer aquestes grans obres encara poden escollir les obres que els ofereixen més rendibilitat i rebutjar les que han d'afinar més el llapis. Per tant, vam convocar un segon concurs pel mateix preu procedint a modificar el plec de clàusules administratives per donar oportunitat a un major ventall d'empreses, en el sentit de no exigir una determinada classificació que dona hisenda, però sí acreditant la solvència econòmica suficient. Es va pensar que hi hauria empreses mitjanes interessades que, sense tants costos d'estructura com les grans empreses, podrien aspirar a aquesta obra. I així ha estat.

Es van presentar tres empreses, que són:

- Ledobex SL
- Obres i Construccions Jordi Serra SL
- Construccions Vidal SA

L'empresa guanyadora va ser Obres i Construccions Jordi Serra SL, que va presentar les següents condicions:

- Una oferta econòmica d'1.208.470 euros davant dels 1.260.135 euros
- Millores fins a la quantitat de 36.100 euros

- Reducció del termini d'execució en tres mesos: de dotze a nou mesos
- Augment del període de garantia d'un any a dos anys

L'alcalde d'Avinyó, Josep Balasch, amb el President delegat de l'Àrea de Cooperació de la Diputació de Barcelona, Jordi Labòria, durant la signatura del conveni entre les dues institucions per finançar part de les obres del pavelló d'Avinyó.

Via Pública i Governació

Aquest trimestre s'ha acabat la segona fase de l'asfaltat del camí de la Rovirassa. Això vol dir que des de cal Vilalta fins a la font ja està tot asfaltat. També s'ha portat a terme la primera fase de l'asfaltat del carrer de Sant Jaume d'Horta. Els dos projectes tenien subvenció del Departament d'Agricultura de la Generalitat de Catalunya.

A més, s'ha remodelat la il·luminació del carrer de Balmes en una primera fase, que ha consistit a canviar els fanals que hi havia i col·locar-ne de nous, tots de baix consum. Aquesta reforma forma part de les millores de l'entorn del consultori. D'acord amb el conveni amb Paexba s'ha fet l'asfaltat de nou de diversos carrers (Sant Jaume, Canigó, Gaudí, Balmes), com també repassar tots els forats existents en altres carrers del poble provocats

per les glaçades del darrer hivern. Es recorda l'obligació de respectar el trànsit per evitar accidents dins el poble i per a una circulació més segura. Finalment, informar que s'han fet reformes en diversos nínxols del cementiri, que s'han arreglat i ara l'Ajuntament els posa a disposició del poble.

Pere Pla i Sociats

Glossari

Des de l'any 1987, en què ens vam presentar per primera vegada a les eleccions municipals, fins a aquesta darrera legislatura, el nostre grup ha estat representat a l'Ajuntament per diferents persones, unes vegades des de la responsabilitat que comporta estar al govern del poble i en altres des de l'oposició amb el deure de fiscalitzar l'acció de govern dels governants del moment.

Durant els gairebé 16 anys de trajectòria municipal, el nostre grup ha viscut tres etapes ben diferenciades: la primera, els anys 1987 - 1991. Durant aquests quatre anys d'estrena política, la nostra participació en els afers municipals va ser més aviat limitada, tot basant la nostra presència a l'ajuntament a intentar fer una oposició constructiva i, a la vegada, participar en tot el que se'ns encomanés des de l'equip de govern.

Després va venir una segona etapa, que va durar vuit anys, en la qual el nostre grup va passar de tenir dos representants a tenir-ne set, la primera legislatura, i onze, la segona. Això va comportar ser el grup majoritari a l'Ajuntament i, en conseqüència, assumir el govern municipal. Durant aquesta etapa es va intentar, i en molts ca-

sos es va aconseguir, fer un gir molt important en la manera de procedir i de gestionar, tractant a tothom per un igual i donant vertadera prioritat a les persones i a les seves necessitats.

Mirant el poble amb una visió de futur, vam ser capaços de: procurar l'arribada de l'aigua del Llobregat fins als dipòsits municipals, tot esvaint definitivament la por a restriccions per manca d'aigua; procurar tenir sòl urbanitzable per a un possible creixement mesurat del nostre municipi, urbanitzant en cooperació amb promotors privats el sector 5; procurar habitatges a preu taxat per a gent jove i gent no tan jove, construint 20 cases unifamiliars; procurar millorar els serveis sanitaris amb el projecte de remodelació del dispensari municipal; procurar millorar tot tipus de serveis, els que la llei obliga els municipis a donar i els que voluntàriament cada municipi ofereix: en medi ambient, serveis municipals, serveis socials, ensenyament... Es van intensificar les relacions amb les entitats, bo i creant un teixit sociocultural envejat per altres municipis.

Però a vegades no n'hi ha prou. L'esperit de servei al poble de totes les persones pertanyents a IDEA no va ser suficient per renovar la confiança de l'electorat avinyonenc en les passades eleccions

municipals i va abocar-nos a una tercera etapa dins l'ajuntament en la qual els nostres regidors han estat arraconats per l'actual equip de govern sense deixar-nos lloc a cap mena de participació durant tot el que portem de legislatura, tot fregant a vegades la ratlla del menyspreu a la democràcia participativa.

Ara, a mig any vista de les properes eleccions municipals, hem d'anunciar-vos que el grup Independents Demòcrates d'Avinyó (IDEA) no presentarà cap candidatura a l'alcaldia del nostre municipi. I no ho farà per diferents raons, però la més important és perquè creiem que el nostre grup ha arribat al final del trajecte que vam començar l'any 1987, en el qual moltes persones ens han acompanyat per tirar endavant un projecte en què hem cregut.

El missatge en clau electoral el vam comprendre ben aviat: per una banda, que s'ha de donar pas a noves idees, a nous projectes i, sobretot, a noves persones; i, per l'altra, que cal deixar que aquest espai polític que durant gairebé setze anys hem ocupat, i que ara deixem, perquè siguin els partits polítics els que el cobreixin, si aquesta és la seva voluntat i la dels electors.

Grup municipal IDEA

Joan Casals rep el desè Premi Avinyó de Cultura

Com cada any, la Coordinadora d'Entitats Culturals i Esportives d'Avinyó ha organitzat el Premi Avinyó de Cultura, que reconeix la tasca d'alguna persona o entitat que s'ha distingit per la seva trajectòrica cultural, artística o organitzativa. Enguany el guardonat ha estat Joan Casals i Gost.

La desena edició del Premi Avinyó de Cultura ha volgut reconèixer la tasca d'un avinyonenc vinculat a diverses entitats del poble. Joan Casals ha destacat per la seva participació i col·laboració desinteressada en molts àmbits culturals del nostre poble, i per la seva predisposició a col·laborar en les activitats locals.

L'acte d'entrega del guardó es va celebrar el diumenge 1 de

Membres de la Colla de gegants fent entrega d'un record a Joan Casals

desembre, a l'església d'Avinyó, i va comptar amb la participació d'algunes de les entitats de les quals el Joan forma part, com el Grup de teatre i la Colla de gegants i gallers.

Representant un fragment dels Pastorets

Alguns membres del Grup de teatre llegint uns versos

Tercera sortida de motos antigues

Una cinquantena de motos, entre antigues i Customs, van participar a la tercera trobada de motos antigues d'Avinyó. Els participants van fer una excursió fins a Santa Maria de Merlès, on van esmorzar.

La Volta Anbaso passa per Avinyó

Més de 130 participants van prendre part a la penúltima prova de la Volta Anbaso, que es va fer a Avinyó. La cursa, organitzada per Els Troncs, es va fer en un circuit de 35 quilòmetres.

Estelada a la torre dels Soldats

Coincidint amb la diada de l'onze de setembre, el Centre Excursionista d'Avinyó, va organitzar la tradicional sortida a la torre dels Soldats per anar a canviar l'estelada de grans dimensions que hi oneja durant tot l'any. Hi van participar una quarantena de persones.

Suport socioeducatiu

Els alumnes dels centres de primària públics d'Avinyó, Artés, Santa Maria d'Oló, Calders i Monistrol de Calders i de l'institut d'Artés han sumat esforços amb la Diputació de Barcelona per lluitar contra el fracàs escolar. Ho fan a través del pla d'actuació de millora de l'èxit escolar.

Els Minyons de Terrassa en plena actuació

Els gegants d'Avinyó durant l'actuació de la festa major

Festa Major d'Avinyó '02

Del 13 al 17 de setembre es va celebrar una nova edició de la Festa Major d'Avinyó. Els actes més tradicionals com el concurs de dibuix i pintura i els gegants es van compaginar amb els balls a l'envelat i les sardanes a la plaça. Com a acte estrella, enguany, el diumenge al migdia, hi va haver l'actuació casteller dels Minyons de Terrassa, a la nova plaça Major. Els egarencs van carregar i descarregar un 2 de 7, un 3 de 8, un 4 de 8 i el difícil pilar de 6, que va tancar l'actuació. Tampoc va faltar a la festa el tradicional castell de focs d'artifici.

Preparant-se per fer castells

Sardanes a la plaça

Tallers musicals d'estiu (Juliol 2002)

Aquest estiu, durant el mes de juliol, Avinyó ha acollit els tallers de música d'estiu. Ha estat una activitat organitzada pel centre cívic amb el suport de la parròquia i l'escola Barnola.

Als tallers s'hi van inscriure un total de 24 participants, que es van repartir en tres grups diferents:

- Grup de música i moviment per als més menuts
- Grup instrumental
- Grup de guitarres

En totes les tres modalitats es va aconseguir arribar a una fita: gaudir i sentir la música a flor de pell i conviure xics i grans en un projecte comú.

Aquest projecte es va presentar en forma de concert el dia 28 de juliol a l'església parroquial d'Avinyó. El concert va aplegar un nombrós i càlid públic, que va compartir la il·lusió i les emocions de tots els participants. A tots, petits i grans, moltes felicitats pel rendiment i la dedicació que van demostrar durant tot el mes.

Grup instrumental

Grup de guitarres

Actuació conjunta en el concert de cloenda dels Tallers.

Atès l'èxit d'aquests tallers, tant els participants com l'organització ens agradaria repetir l'activitat de cara el proper estiu i, qui sap si, a partir d'aquestes experiències, en un futur Avinyó pogués gaudir de la seva pròpia escola de música. Som molts els que ho desitgem.

Novament, gràcies als que van fer possible l'èxit d'aquest projecte.

Montserrat Vilar
Dolors Arnaus
Directores dels tallers musicals.
Estiu 2002

Actuació dels més menuts del taller de Música i Moviment.

La torre dels Soldats, una torre de telègraf òptic

La Torre dels Soldats, a part de ser un dels signes d'identitat del nostre poble, és també una resta molt representativa de la desapareguda xarxa de telegrafia òptica de Catalunya. La Torre dels Soldats fou construïda l'any 1849 com a torre de telègraf i formava part de la línia telegràfica militar que el capità general de Catalunya, Manuel Pavía, va fer construir per a facilitar la comunicació amb els pobles de l'interior. Eren temps de la segona guerra carlina (la guerra dels matiners) i l'aïllament que patien els pobles petits juntament amb el fet que els rebels carlins actuessin en grups poc nombrosos i amb molta mobilitat dificultaven la tasca de l'exercit liberal. Aquesta xarxa de telègraf fou pensada per fer més efectiva aquesta lluita gràcies a la obtenció d'una informació més ràpida i eficaç sobre els moviments dels carlins. La construcció de les línies i les seves torres començà el 1848 i el funcionament de la xarxa es mantingué fins el 1862 quan la reial ordre del 19 de setembre establí que fos desmantellada i la conservació de les torres traspasada als respectius ajuntaments.

La telegrafia òptica.

Els precedents de la telegrafia òptica els trobem en la transmissió de missatges a llarga distància que mitjançant senyals de fum, foc o miralls ja utilitzaven els grecs, els romans i els militars de l'edat mitjana.

També en els senyals entre vaixells mitjançant banderes. En tots aquests casos, però, els missatges eren molt simples i no arribaven a la complexitat de la telegrafia. El que coneixem com a telegrafia òptica va néixer a França l'any 1794 gràcies al perfeccionament de les ulleres de llarga vista i a l'enginy d'uns tècnics que idearen uns sistemes mecànics per a reproduir fàcilment els senyals a transmetre.

Una línia telegràfica com la que passava per Avinyó estava formada per una successió de torres situades estratègicament en llocs elevats i ben visibles. La separació entre torres veïnes solia ser inferior als 10 km per facilitar la seva visió mútua. En molts casos es construïren torres de nova planta, però en d'altres s'aprofitava l'existència de castells, ermites, cases i altres construccions per a situar-hi

el telègraf. Les torres de nova planta estaven totes fetes seguint uns mateixos patrons. Les de la xarxa militar, com la Torre dels Soldats, tenien planta baixa, primer pis i un terrat a dalt de tot. La porta d'entrar es situava al primer pis. Això permetia controlar millor l'accés a la torre. Hi havia espitlleres per a facilitar la seva defensa i a vegades contraforts defensius i un petit fossar al seu entorn. La guarnició que habitava la torre solia fer vida a la planta baixa.

El telègraf era un *artilugi* mecànic situat al terrat de la torre i estava format principalment per un sistema de pals i boles accionats per cables i politges que el torrer movia des de l'interior de la torre (al primer pis). El disseny del telègraf variava d'un país a un altre. Cada disposició de les boles i pals significava un codi, generalment un número, i cada codi o grup de codis representava una paraula o una frase. Al final calia consultar el corresponent diccionari de codificacions per a traduir el missatge al llenguatge normal. Cada senyal o disposició del telègraf s'anava repetint successivament d'una torre a l'altra i, així, el missatge viatjava per la línia telegràfica fins al seu destí.

Les línies de telegrafia òptica suposaren una autèntica revolució en les comunicacions de la primera meitat del segle XIX. En aquella època el mitjà de comunicació més important era el correu postal que utilitzava carruatges i cavalls per a portar les missives. La novetat de la telegrafia òptica era que permetia transmetre missatges entre llocs allunyats a una velocitat molt més elevada. Així, un

missatge que sortia a les 10 del matí de París podia arribar a Madrid a les 4 de la tarda. Només amb 10 hores de diferència es podia saber què estava passant a París!.

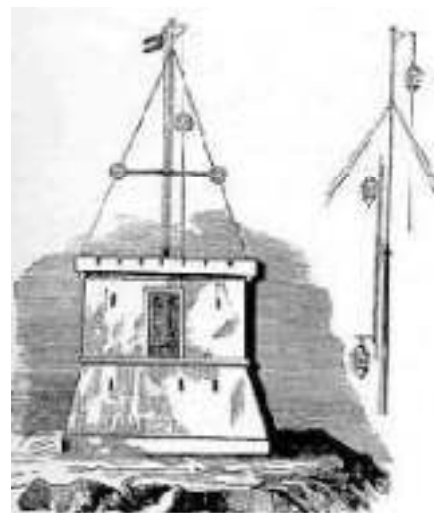
La xarxa general espanyola de telegrafia òptica.

França fou el primer país que va instal·lar una xarxa de telegrafia òptica. L'estrenà el 1794 i en pocs anys arribà a tenir 5000 km de línies i 535 torres. Altres països el seguiren, encara que amb menys intensitat. Espanya entrà tard en el món de la telegrafia òptica degut a les guerres i la forta inestabilitat política que va patir durant primer terç del segle XIX. Tot i així en aquella època es muntaren unes primeres línies de caire experimental i de poques torres (a prop de Madrid, a la Badia de Cadis, etc.). Però, no fou fins a la majoria d'edat de la reina Isabel II (1843) quan, gràcies al clima de relativa estabilitat política que es respirava, el govern de Madrid va decidir construir una xarxa de telegrafia òptica per tot l'estat. Era l'any 1844 i l'encarregaren a l'enginyer militar i brigadier José Maria Mathé que en 10 anys la deixà enllestida. Aquesta xarxa estava formada per tres línies radials que sortien de Madrid i anaven cap a Irún, La Jonquera i Cadis. La línia de Madrid a Irún tenia 52 torres i fou inaugurada el 1846. La línia de Madrid a La Jonquera tenia 78 torres. De Madrid anava a València i seguint la costa pujava cap a Castelló, Tarragona, Vilafranca del Penedès, Barcelona, Calella, Blanes, Girona, Figueres i La Jonquera. El tram fins a València començà funcionar el 1849 i l'any

següent les comunicacions arribaren a La Jonquera. La línia de Madrid a Cadis tenia 59 torres i fou totalment acabada el 1850. S'ha de dir que l'ús d'aquestes línies era exclusiu de l'administració i els militars, i només s'obrí a la societat civil a partir de l'any 1855. Però, malgrat tot aquest desplegament, la xarxa general de telegrafia òptica espanyola va durar només 11 anys. Fou clausurada oficialment el 1857. Va durar poc perquè es va començar tard i perquè a l'any 1857 la telegrafia elèctrica s'havia convertit en una alternativa encara més ràpida i eficaç. De fet, les comunicacions de la segona meitat del segle XIX vingueren dominades pel telègraf elèctric. El tren, amb la primera línia inaugurada el 1848, hi jugà també un paper important.

La xarxa militar de Catalunya

Mentre es construïa la xarxa general espanyola, Catalunya vivia trasbalsada per la segona guerra carlina, anomenada també guerra dels matiners. Donades les dificultats que tenia l'exercit liberal per sotmetre els rebels carlins, el capità general de Catalunya ordenà construir una xarxa de telegrafia òptica estrictament militar que comunicés amb les comarques interiors del país. D'aquesta manera pretenia obtenir una informació més ràpida sobre els moviments de les colles de carlins i facilitar la seva captura. De la seva construcció se'n cuidà també José Maria Mathé, el mateix enginyer que feia la xarxa general espanyola. Però per aquesta xarxa va dissenyar un telègraf diferent i una codificació es-

Torre de la xarxa militar. Tenien planta baixa i un pis.

pecífica. S'ha de dir que fou una xarxa força extensa ja que arribà a tenir unes 80 torres i una longitud de 800 quilòmetres. El castell de Montjuïc era el punt de partida i les línies sortien radialment cap a Lleida, Solsona, Manresa, Vic i Girona. Les zones de major conflictivitat amb els carlins. A la ciutat de Barcelona hi havia també una xarxa interior que comunicava els forts de Montjuïc, la Ciutadella, les Drassanes i del Marquès de Mina amb el Palau de la Capitania General. La xarxa militar funcionà durant 14 anys. Des del 1848 fins el 1862, és a dir, fins molt després d'haver acabat la guerra dels matiners. Un període, però, en el que els conflictes amb grups residuals de carlins, bandolers i trabucaires encara sovintejaven. Segons la informació consultada la Torre dels Soldats connectava per una banda amb un telègraf situat a la casa de Els Plans (St. Joan d'Oló). Seguint en direcció sud, els Plans comunicava amb Artés que podria ser tingués el

telègraf en el seu campanar, després venia el telègraf de St. Fruitós situat a la torre de Sanmartí, i després Manresa amb un telègraf situat al fortí de Santa Isabel que era al turó de Puigterrà. Manresa connectava amb la torre de Can Massana (Montserrat) segurament a través de la torre de la Guíxola a Sant Salvador de Guardiola que era de construcció molt semblant a la d'Avinyó. Can Massana era un punt de bifurcació ja que la línia podia seguir cap a Lleida o cap a Barcelona (Esparreguera, Olesa, Martorell, Molins de Rei, St. Pere martir i Montjuïc). Per l'altre costat la Torre dels Soldats es comunicava amb el telègraf de Sant Feliu Sasserra i aquest amb el de Prats de Lluçanès. Des de Prats la línia anava cap al telègraf instal·lat al Santuari de Els Munts, després girava cap a Orís, i baixava cap a Vic, per continuar cap a Tona, Balenyà, Puigraciós, Granollers, Montcada i, finalment, Barcelona. El telègraf de Vic era també de bifurcació ja que d'ell en sortia la línia que anava cap a Olot i Girona.

A falta de localitzar més informació es pot dir que la Torre dels Soldats fou construïda a la primavera o l'estiu de l'any 1849. La informació consultada diu que el telègraf d'Orís va ser instal·lat el mes de gener, que pel febrer es treballava en el del Santuari de Els Munts i que el de Prats fou acabat a mig mes de març. Tot això indica que a la primavera o l'estiu del 1849 la Torre dels Soldats ja devia estar operativa. El nom de la Torre dels Soldats ve probablement del fet que fossin militars els qui l'aixecaren i perquè els torrers que l'habitaven era

una petita guarnició de soldats.

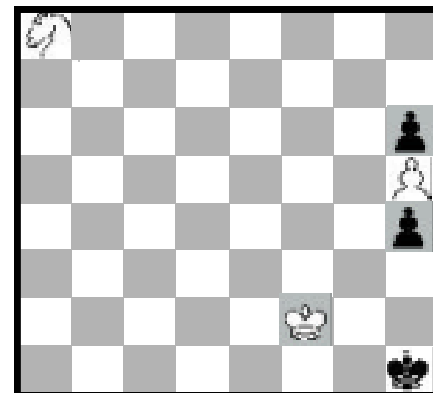
La construcció de la Torre dels Soldats segueix el model de les torres militars. La seva base és quasi quadrada i té planta baixa, primer pis i un terrat al damunt. Sembla que no hi havia fossat al seu voltant. La planta baixa estava rodejada per una ampliació o cos defensiu que li cobria la paret del cantó de Relat i parcialment les parets del cantó de St. Feliu i d'Avinyó. La porta per la que actualment s'entra a la torre era una porta interior que comunicava la planta baixa amb aquesta ampliació. En el primer pis i en la cara que dona al cantó d'Olot hi ha la porta d'entrada a la torre. En la paret oposada (cantó de Relat) hi ha la única finestra. Totes les altres obertures són espitlleres.

L'interès especial de la Torre dels Soldats recau en el fet que és una de les poques torres de nova planta construïdes en la línia Manresa-Vic. Les condicions en que es troba no són totalment ruïnoses i permetrien una restauració no gaire complicada. De fet, no seria la primera torre de telegrafia òptica restaurada a l'estat espanyol o a Catalunya. Si al final no es poguessin recuperar els plànols concrets de la seva construcció, els esquemes del model general i la informació existent d'altres torres similars serien suficients per a una restauració ben feta. D'aquesta manera salvaríem de la destrucció un dels nostres símbols i alhora podríem recordar una etapa important de la nostra història i també de la història de les telecomunicacions.

Eudald Vilaseca i Font

Problema d'Escacs

Jaume Vila

Blanques juguen i guanyen
 Blanques: Rei dos alfil rei, peó cinc torre rei, cavall vuit torre dama.

Negres: Peó tres torre rei, peó cinc torre rei, rei vuit torre rei.

Endevinalla

El meu pare es deia Joan, no en tenia ni darrerra, ni davant, el meu germà gran Pere nomès en tenia darrerra, el germà petit Ferran nomès en tenia davant i jo em dic Esteve i en tinc davant i darrerra.

Solució del num. 4

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1			R	A	I	V	N	A	C	E	R
2		O		R	E		T	O	S		
3	M		C	A	R	L	E	S		F	
4	O	N	A		D	E		I		E	
5	N	I	S	S	A	G	A		F	R	
6	S	U	C		G	A	U	D	I		
7	T	A			U	L	L	A	L		
8	R	D		U	E		A	U	E	O	
9	E	E		E	R	M			T	I	
10		S	U	D		I	V	A		R	

Passat i present de la plaça Major

MOTS ENCREUATS

Queralt Armenteros

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

HORIZONTAL

1. Cançó pròpia de les festes nadalenques. Ondulació.
2. Instrument musical.
3. Color fosc. Vocals que fan por.
4. Nomenat. Mil.
5. Zero. Mitja taca. Delati.
6. Nota musical. Tona. Dígraf. Nord.
7. Dos romans. Joc d'atzar.
8. Que es troba al cap o a la fi. Dues rodones.
9. El que està a punt de casar-se. Establiment
10. Inici i final de test. Sa. Al revès, diu una oració.

VERTICAL

1. Punt cardinal. Inicial de Nadal. Procedència dels Reis Mags.
2. Arbre típic d'aquestes festes. Sec.
3. Nombre representat per una sola xifra. Televisió.
4. Artèria que surt del cor. Al revès, nom d'home.
5. Lleuger, àgil. Déu de la mitologia nòrdica.
6. Dues vocals. Nota musical. Trinitrotoluenè.
7. Nord. Mesura agrària anglesa. Vocals.
8. Llengua romanica. Postres típics de Nadal.
9. Glaç. consonant. Element químic.
10. Òxid d'alumini. Inici i final d'autor.

Nadala d'Eric Careta

el garròfi